

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično
gonjenje lica odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije od
1991. godine

Predmet br. IT-03-69-T

Datum: 12. april 2010.

Original: engleski

PRED PRETRESNIM VEĆEM I

U sastavu: sudija Alphons Orie, predsedavajući
sudija Michèle Picard
sudija Elizabeth Gwaunza

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 12. aprila 2010.

TUŽILAC

protiv

**JOVICE STANIŠIĆA
FRANKA SIMATOVIĆA**

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTEVU TUŽILAŠTVA ZA PRIHVATANJE DOKAZA SVEDOKA
C-057 NA OSNOVU PRAVILA 92^{quater}**

Tužilaštvo

g. Dermot Groome

Branioci Jovice Stanišića

g. Geert-Jan Alexander Knoop
g. Wayne Jordash

Branioci Franka Simatovića

g. Mihajlo Bakrač
g. Vladimir Petrović

I. PROCEDURALNI KONTEKST

1. Dana 21. maja 2007. tužilaštvo je podnelo zahtev u skladu s pravilom 92ter Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (u daljem tekstu: Pravilnik), u kom je tražilo da se prihvate dokazi svedoka C-057 (u daljem tekstu: svedok).¹ Dana 19. marta 2008. tužilaštvo je primilo obaveštenje da je svedok preminuo.²
2. Dana 8. aprila 2008. tužilaštvo je podnelo "Zahtev za prihvatanje dokaza svedoka C-057 na osnovu pravila 92quater" (u daljem tekstu: Zahtev), u kom je navelo nameru da povuče svoj Zahtev na osnovu pravila 92ter budući da je u međuvremenu obavešteno o svedokovoj smrti.³ Zahtevom se traži uvrštavanje u spis transkripata svedokovog iskaza iz predmeta *Tužilac protiv Slobodana Miloševića* (u daljem tekstu: predmet *Milošević*),⁴ dve njegove izjave⁵ i 16 povezanih dokaznih predmeta⁶ (u daljem tekstu, zajedno: ponuđeni dokazi).
3. Dana 22. aprila 2008. Stanišićeva odbrana i Simatovićeva odbrana odgovorile su na Zahtev i zatražile od Veća da odbije Zahtev.⁷ Osim toga, Simatovićeva odbrana je zatražila da se svedok ukloni sa spiska svedoka tužilaštva na osnovu pravila 65ter.⁸

---

¹ Zahtev za prihvatanje pismenih dokaza na osnovu pravila 92ter (sa poverljivim Dodatkom A), 21. maj 2007. (u daljem tekstu: Zahtev na osnovu pravila 92ter); v. i Odluka po poverljivim zahtevima tužilaštva za zaštitne mere, 26. oktobar 2004, str. 5, kojom se svedoku odobrava korišćenje pseudonima. Tužilaštvo je posle toga tražilo izmenu zaštitnih mera. V. poverljivi Dodatak A Podnesku tužilaštva o statusu zaštitnih mera s Dodatkom, poverljivo, 24. novembar 2009, str. 28.

² Zahtev tužilaštva za prihvatanje dokaza svedoka C-057 na osnovu pravila 92quater (s poverljivim dodacima), 8. april 2008, par. 2.

³ Zahtev, par. 1; poverljivi Dodatak 1 Zahtevu.

⁴ Transkripti od 27. novembra 2003. i 2. decembra 2003.

⁵ Izjave svedoka od 27. jula 2003. i 25. novembra 2003. Za potrebe ove odluke, korišćenje muškog roda od strane Veća ne ukazuje na pol svedoka.

⁶ Šesnaest povezanih dokaznih predmeta navedeno je u Dodatku 2 Zahtevu.

⁷ Odgovor Stanišićeve odbrane na Zahtev tužilaštva za prihvatanje dokaza svedoka C-057 na osnovu pravila 92quater s poverljivim dodacima, 22. april 2008. (u daljem tekstu: Stanišićev odgovor); Poverljivi odgovor Simatovićeve odbrane na "Zahtev tužilaštva za prihvatanje dokaza svedoka C-057 na osnovu pravila 92quater s poverljivim dodacima", 22. april 2008. (u daljem tekstu: Simatovićev odgovor).

⁸ Simatovićev odgovor, par. 12.

II. ARGUMENTI

A. Tužilaštvo

4. Tužilaštvo tvrdi da svedok nije dostupan i da, prema tome, ponuđeni dokazi mogu biti prihvaćeni na osnovu pravila 92*quater*.⁹

5. Tužilaštvo tvrdi da su ponuđeni dokazi relevantni i da sadrže pokazatelje pouzdanosti.¹⁰ Ono navodi da su svedoka u predmetu *Milošević* unakrsno ispitivali jedan od *amici curiae* i Slobodan Milošević (u daljem tekstu: Milošević).¹¹ Tužilaštvo tvrdi da je Milošević, pošto je prema navodima bio učesnik istog udruženog zločinačkog poduhvata (u daljem tekstu: UZP) kao i Jovica Stanišić i Franko Simatović (u daljem tekstu, zajedno: optuženi), "imao zajednički interes u tome da ospori dokaze" svedoka.¹² Pored toga, tužilaštvo tvrdi da su ponuđene dokaze potkrepili razni drugi svedoci.¹³

6. Na kraju, tužilaštvo tvrdi da nije primarni interes da ponuđeni dokazi saslušaju usmeno i da, prema tome, mogu da budu podneseni na osnovu pravila 92*quater*. Ono smatra da "ove dokaze potkrepljenost, priroda i izvor čine suštinski pouzdanim i daje im dokaznu vrednost".¹⁴

B. Stanišićeva odbrana

7. Stanišićeva odbrana se protivi Zahtevu.¹⁵ Njen argument je da bi prihvatanje ponuđenih dokaza ugrozilo Stanišićeva prava na pravično suđenje,¹⁶ da se dokazi odnose na Stanišićeva dela i ponašanje i da su ponuđeni dokazi nepouzdati.¹⁷

8. Stanišićeva odbrana tvrdi da dokazi predočeni na osnovu pravila 92*quater* ne mogu, po definiciji, biti predmet unakrsnog ispitivanja pred Većem i da bi Veće, prema tome,

---

⁹ Zahtev, par. 8.

¹⁰ Zahtev, par. 9.

¹¹ *Ibid.*

¹² *Ibid.*

¹³ Zahtev, par. 10.

¹⁴ Zahtev, par. 11.

¹⁵ Stanišićev odgovor, par. 2.

¹⁶ Stanišićev odgovor, par. 2, 10.

¹⁷ Stanišićev odgovor, par. 2.

trebalo da se pozove na praksu u vezi sa starim pravilom 92bis(E).¹⁸ Stanišićeva odbrana navodi da je odlučivanje o tome da li svedok treba da bude obavezan da se pojavi radi unakrsnog ispitivanja deo obaveze Veća da obezbedi pravično suđenje prema članovima 20 i 21 Statuta Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Statut).¹⁹ Osim toga, Stanišićeva odbrana tvrdi da Veće treba da razmotri tri pitanja: i) da li dokazi čije se prihvatanje traži dokazuju ključni element argumentacije tužilaštva protiv optuženih; ii) da li su tokom unakrsnog ispitivanja svedoka u drugim postupcima valjano razmotrena pitanja relevantna za Stanišićevu odbranu; i iii) da li su dokazi u bliskoj vezi s optuženima.²⁰ Stanišićeva odbrana tvrdi da dokaze koji su u bliskoj vezi s optuženima i ključni za argumentaciju tužilaštva ne bi trebalo uvrstiti u spis na osnovu pravila 92quater.²¹

9. Stanišićeva odbrana tvrdi da je teorija tužilaštva da Stanišić snosi odgovornost za dela i ponašanje drugih.²² Prema tome, ona smatra da ponuđeni dokazi ne mogu da budu prihvaćeni na osnovu pravila 92quater pošto se odnose na dela Željka Ražnatovića (zvanog Arkan), koji je, prema navodima, bio učesnik istog UZP kao i optuženi.²³

10. Osim toga, Stanišićeva odbrana tvrdi da činjenica da je zaključeno da je svedok verodostojan u ranijim postupcima pred ovim Međunarodnim sudom ne vodi automatski ka zaključku "da bi svedoka trebalo smatrati pouzdanim i u kasnijim postupcima".²⁴ Ona tvrdi da ponuđeni dokazi nemaju dovoljno pokazatelja pouzdanosti.²⁵ Prvo, u tom pogledu, ona smatra da svedoka C-057 nije "stvarno" unakrsno ispitivao Milošević.²⁶ Drugo, ona tvrdi da su Miloševićevi interesi "bili potpuno drugačiji" od interesa optuženih.²⁷ Prema tome, ona tvrdi da nemogućnost da unakrsno ispita svedoka nanosi štetu Stanišiću.²⁸

C. Simatovićeva odbrana

---

¹⁸ Stanišićev odgovor, par. 11.

¹⁹ *Ibid.*

²⁰ Stanišićev odgovor, par. 11-12.

²¹ Stanišićev odgovor, par. 12-13.

²² Stanišićev odgovor, par. 16.

²³ Stanišićev odgovor, par. 16-17, 21.

²⁴ Stanišićev odgovor, par. 18.

²⁵ Stanišićev odgovor, par. 19.

²⁶ Stanišićev odgovor, par. 20.

²⁷ *Ibid.*

²⁸ *Ibid.*

11. Simatovićeva odbrana se protivi Zahtevu i traži da Veće ukloni svedoka i povezane dokazne predmete sa spiskova svedoka i dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter.²⁹ Ona tvrdi da je svedok, u Zahtevu tužilaštva na osnovu pravila 92ter, bio predložen kao svedok o bazi zločina i da je trebalo da bude ispitivan dva časa i unakrsno ispitivan četiri časa.³⁰ Ona tvrdi da činjenica da je svedok prvobitno trebalo da bude saslušan na osnovu pravila 92ter a ne na osnovu pravila 92bis upućuje na to da je tužilaštvo smatralo potrebnim da svedok svoj iskaz dá usmeno.³¹

12. Simatovićeva odbrana napominje da se ponuđeni dokazi odnose na dela arkanovaca koji su, prema Optužnici, bili pod kontrolom Službe državne bezbednosti Srbije (u daljem tekstu: DB). Prema tome, ona smatra da bi trebalo ponuđene dokaze podvrgnuti unakrsnom ispitivanju u ovom postupku kako bi se izbeglo kršenje Simatovićevih prava na osnovu člana 21 Statuta.³²

13. Simatovićeva odbrana osporava tvrdnju tužilaštva da dokazi svedoka sadrže pokazatelje pouzdanosti pošto je svedok unakrsno ispitan u predmetu *Milošević*.³³ Ona tvrdi da činjenica da su i Milošević i Simatović optuženi kao učesnici istog navodnog UZP nužno ne podrazumeva da dele istu odbrambenu strategiju i interese u postupku.³⁴

14. Pored toga, Simatovićeva odbrana dovodi u pitanje verodostojnost svedoka zbog moguće "promene duševnog stanja".³⁵ Ona smatra da je sada nemoguće da Simatovićeva odbrana utvrdi duševno stanje svedoka u vreme kada je svedočio u predmetu *Milošević* i kada je ranije dao izjave tužilaštvu. Prema tome, prihvatanje dokaza svedoka bez mogućnosti unakrsnog ispitivanja prekršilo bi član 21 Statuta.³⁶

---

²⁹ Simatovićev odgovor, par. 12.

³⁰ Simatovićev odgovor, par. 7

³¹ *Ibid.*

³² Simatovićev odgovor, par. 8.

³³ Simatovićev odgovor, par. 9.

³⁴ *Ibid.*

³⁵ Simatovićev odgovor, par. 10.

³⁶ Simatovićev odgovor, par. 10-11.

III. MERODAVNO PRAVO

15. Veće podseća na merodavno pravo koje se odnosi na prihvatanje dokaza na osnovu pravila 92*quater* kao što je ovo Veće ranije navelo.³⁷

IV. DISKUSIJA

A. Relevantnost

16. Veće smatra da su ponuđeni dokazi relevantni za predmet pošto se odnose na prisustvo i dela dobrovoljaca i paravojnih jedinica na području oko Erduta u Srpskoj Autonomnoj Oblasti Slavonija, Baranja i Zapadni Srem.³⁸

B. Nedostupnost

17. Veće zaključuje da je svedok preminuo i da je stoga "nedostupan", na osnovu pravila 92*quater*(A)(i) Pravilnika.

C. Pouzdanost

18. Veće će se sada pozabaviti drugim uslovom iz pravila 92*quater*(A). Međunarodni sud je utvrdio sledeće kriterijume relevantne za utvrđivanje pouzdanosti dokaza za koje se traži prihvatanje na osnovu pravila 92*quater*: i) uslovi pod kojima je izjava data i zabeležena; ii) da li je izjava bila predmet unakrsnog ispitivanja; iii) da li se izjava, naročito izjava koja nije data pod zakletvom i koja nikad nije bila predmet unakrsnog ispitivanja, odnosi na događaje o kojima ne postoje drugi dokazi; i iv) drugi faktori, kao što je odsustvo izrazitih ili očiglednih nedoslednosti u izjavama.³⁹ O tim kriterijumima će biti reči niže u tekstu.

---

³⁷ Odluka po zahtevu tužilaštva da se svedočenje svedoka B-179 prihvati na osnovu pravila 92*quater*, 11. mart 2010. (u daljem tekstu: Odluka u vezi sa svedokom B-179).

³⁸ V. npr. događaji koji se navode u Trećoj izmenjenoj optužnici, par. 9, 22.

³⁹ V. Odluka u vezi sa svedokom B-179; v. i *Tužilac protiv Momčila Perišića*, predmet br. IT-04-81-T, Odluka po zahtevu tužilaštva za prihvatanje dokaza na osnovu pravila 92*quater*, 10. oktobar 2008. V. i *Tužilac protiv Milana Milutinovića, Nikole Šainovića, Dragoljuba Ojdanića, Nebojše Pavkovića, Vladimira Lazarevića i Sretena Lukića*, predmet br. IT-05-87-T, Odluka po zahtevu tužilaštva za prihvatanje dokaza u skladu sa pravilom 92*quater*, 16. februar 2007, par. 7; *Tužilac protiv Ante Gotovine, Ivana Čermaka i Mladena Markača*, predmet br. IT-06-90-T, Odluka o prihvatanju izjava sedam svjedoka na temelju pravila 92*quater*, 16. jun 2008, par. 6.

19. U vezi s transkriptima, Veće napominje da je svedok svedočio pod zakletvom pred Pretresnim većem u predmetu *Milošević*.⁴⁰ Svedok je parafirao svaku stranicu obe izjave koje je dao tužilaštvu i potpisao priložene potvrde o tome da mu je izjava pročitana na njegovom jeziku i da sadrži sve po njegovom znanju i sećanju. To je potvrdio i prevodilac kojeg je ovlastio Sekretarijat.⁴¹

20. I Stanišićeva odbrana i Simatovićeva odbrana tvrde da se unakrsno ispitivanje svedoka u predmetu *Milošević* ne može smatrati u toj meri kvalitetnim da bi ispunilo kriterijum da su dokazi "bili predmet unakrsnog ispitivanja".⁴² Osim toga, i tužilaštvo i odbrana u ovom predmetu bave se relevantnošću unakrsnog ispitivanja koje je vodio optuženi (tj. Milošević), koji je, prema navodima, bio učesnik istog UZP i, shodno tome, delio "zajednički interes".⁴³ Veće primećuje da će odbrana u svakom predmetu sprovesti unakrsno ispitivanje svedoka na način koji najviše odgovara odbrambenoj strategiji dotičnog optuženog.⁴⁴ Veće smatra da mogući zajednički interes zbog zajedničkog učešća u navodnom UZP nije relevantan za pitanje da li je unakrsno ispitivanje sprovedeno jer ne ocenjuje se odbrambena strategija na kojoj se pomenuto unakrsno ispitivanje zasniva, već pouzdanost dokaza koje daje svedok.⁴⁵ Relevantno pitanje koje se odnosi na pouzdanost ponuđenih dokaza jeste da li je svedok uopšte bio unakrsno ispitan. Osim toga, Veće podseća da je kvalitet ranijeg unakrsnog ispitivanja faktor koji može biti uzet u obzir pri proceni ponuđenih dokaza, ako oni budu prihvaćeni.⁴⁶

---

⁴⁰ Rasprava od 27. novembra 2009, predmet br. IT-02-54-T, transkript, str. 29802-29803.

⁴¹ Izjave svedoka od 27. jula 2003. i 25. novembra 2003.

⁴² Stanišićev odgovor, par. 23; Simatovićev odgovor, par. 7.

⁴³ Zahtev, par. 9.

⁴⁴ V. npr. *Tužilac protiv Slobodana Miloševića*, predmet br. IT-02-54-T, Odluka po zahtevu optužbe za prihvatanje transkripata umesto svedočenja *viva voce* u skladu sa pravilom 92bis(D) – transkripti iskaza koji se odnose na Foču, Suprotno mišljenje sudije Patricka Robinsona, 30. jun 2003, par. 31-35.

⁴⁵ U predmetu *Popović i drugi*, Pretresno veće je prihvatilo dokaze svedoka na osnovu pravila 92quater koji je rekao da je bio unakrsno ispitan u prethodnim postupcima u ime optuženih sa "različitim interesima" ili koji su bili "neprijateljski raspoloženi" prema dotičnom optuženom u predmetu *Popović i drugi*. Međutim, Pretresno veće je zaključilo da bi takve tvrdnje mogle biti uzete u obzir samo kod procene težine koju treba pripisati rečenim svedočenjima. V. *Tužilac protiv Vujadina Popovića, Ljubiše Beare, Drage Nikolića, Ljubomira Borovčanina, Radivoja Miletića, Milana Gvere i Vinka Pandurevića*, predmet br. IT-05-88-T, Odluka po zahtevu tužilaštva za uvrštavanje u spis dokaznih predmeta na osnovu pravila 92quater (u daljem tekstu: Odluka u predmetu *Popović i drugi*), 21. april 2008, par. 60.

⁴⁶ Odluka u vezi sa svedokom B-179, par. 38; v. i Odluka u predmetu *Popović i drugi*, par. 51.

21. Iako svi svedoci koje tužilaštvo navodi da će potkrepiti ponuđene dokaze⁴⁷ ne mogu biti uzeti u obzir za ovu svrhu,⁴⁸ Veće zaključuje da se iz informacija predočenih Veću čini da su dokazi potkrepljeni dokazima drugih svedoka koji su svedočili ili su predloženi da svedoče na osnovu pravila 92ter.⁴⁹

22. Na kraju, Veće zaključuje da se *prima facie* ne čini da izjave i svedočenja svedoka sadrže izrazite ili očigledne nedoslednosti.

23. Prema tome, Veće se uverilo da ponuđeni dokazi sadrže dovoljno pokazatelja da bi se mogli smatrati pouzdanim za svrhu prihvatanja na osnovu pravila 92quater Pravilnika.

D. Dela i ponašanje

24. Ponuđeni dokazi se delimično odnose na dela Arkana i određenih paravojnih jedinica, tj. arkanovaca, što prema navodima povlači odgovornost optuženih. Međutim, oni se ne odnose *per se* na dela i ponašanje nijednog optuženog. Prema tome, Veće zaključuje, u duhu svojih ranijih zapažanja u prethodnoj odluci i prakse Međunarodnog suda⁵⁰ da se ponuđenim dokazima ne dokazuju dela i ponašanje optuženih za koja se terete u Optužnici.

E. Povezani dokazni predmeti

25. Svedok je govorio o svim povezanim dokaznim predmetima i bez tih dokaznih predmeta transkript bi postao nerazumljiv. Zbog toga Veće smatra da su oni neodvojiv i neizostavan deo svedokovog svedočenja i, prema tome, mogu biti prihvaćeni.

---

⁴⁷ Zahtev, par. 10.

⁴⁸ Tužilaštvo je uklonilo svedoka C-1050 sa svog spiska svedoka na osnovu pravila 65ter podneskom od 5. juna 2009; podneseni su i dokazi svedoka C-1051 na osnovu pravila 92quater, dokazi svedoka JF-003, C-1194 i C-1162 podneseni su na osnovu pravila 92bis; v. Izmenjeni konsolidovani spisak svedoka i Zahtev da se saslušaju dodatni svedoci u dodeljenom vremenu (u daljem tekstu: Spisak svedoka tužilaštva od 5. juna 2009), 5. jun 2009.

⁴⁹ Svedoci C-1118, C-1129 i C-1215 svedočili su kao svedoci na osnovu pravila 92ter 15. jula 2009, 3. marta 2010, odnosno 5. marta 2010; tužilaštvo je svedoka C-1089 predložilo kao svedoka na osnovu pravila 92ter; v. Spisak svedoka tužilaštva od 5. juna 2009; Podnesak tužilaštva u vezi sa svedocima na osnovu pravila 92ter i 92quater, 13. novembar 2009, par. 14.

⁵⁰ Odluka u vezi sa svedokom B-179, par. 29-31; *Tužilac protiv Stanislava Galića*, predmet br. IT-98-29-AR73.2, Odluka po interlokutornoj žalbi u vezi s pravilom 92bis(C), 7. jun 2002, par. 9; *Tužilac protiv Slobodana Miloševića*, predmet br. IT-02-54-T, Odluka po zahtevu optužbe za prihvatanje pismenih izjava u skladu sa pravilom 92bis, 21. mart 2002, par. 22.

F. Zaključak

26. Na osnovu svega gorenavedenog Veće zaključuje da su ponuđeni dokazi relevantni i imaju dokaznu vrednost u smislu pravila 89 Pravilnika i zaključuje da su ispunjeni uslovi iz pravila 92*quater* i da ponuđeni dokazi mogu biti prihvaćeni.

V. DISPOZITIV

35. Zbog gore navedenih razloga, na osnovu pravila 89(C) i 92*quater* Pravilnika, Veće

ODOBRAVA Zahtev;

UVRŠTAVA u spis pod pečatom:

- (i) neredigovano svedočenje svedoka u predmetu *Milošević* od 27. novembra 2003. (str. 29801-29836) i 2. decembra 2003. (str. 29837-29879);
- (ii) izjave svedoka od 27. jula 2003. i 25. novembra 2003;
- (iii) povezane dokaze u predmete s brojem na osnovu pravila 65*ter*: 4557, 4622, 3554, 2809, 2889, 4526, 4727, 4729 i 3556;
- (iv) potvrdu o smrti svedoka (Poverljivi dodatak 1 Zahtevu);

UVRŠTAVA u spis na javnoj osnovi povezane dokazne predmete s brojem na osnovu pravila 65*ter* 4547, 4549, 0722, 3649, 4515, 3622, 0019;

TRAŽI od sekretara da prihvaćenim dokumentima dodeli brojeve dokaznog predmeta i da strane u postupku i Veće obavesti o tim brojevima.

Sastavljeno na engleskom i na francuskom jeziku, pri čemu se merodavnom smatra verzija na engleskom.

/potpis na originalu/
sudija Alphons Orié,
predsedavajući

Dana 12. aprila 2010. godine
U Hagu,
Holandija

[pečat Međunarodnog suda]